

REFERAT Byrådet 2022 til 2025 d. 26-06-2025

Mødedato Torsdag d. 26. juni 2025 kl. 18:00

Mødested Fejø Børne- og Kulturhus, Herredsvej 190

Mødedeltagere Holger Schou Rasmussen, Vibeke Grave, Martin Boesen, Michael Knudsen, Thomas Østergaard, Muj Berisha, Steffen Rasmussen, Ann-Britt Lærkedahl, Gry Hernø, Lasse Falster, Klaus Svensson, Diana Leicht Christensen, Eric Steffensen, Tine Vinther Clausen, Merete Meyer, Knud Knudsen, Vagn Pedersen, Jesper Volmer, Lars Christiansen, Henning Rasmussen, Marie-Louise Brehm Nielsen, Henrik Jacobsen, Per Kim Nielsen, Leo Christensen, Birthe Lauridsen

Indholdsfortegnelse

Godkendelse af dagsorden.....	3
Revisionens beretning regnskab 2024.....	4
Bevillingssag, Totalrådgiver til færgeprojekt.....	6
Anlægsbevillingssag til nyt styresystem til færgen Christine.....	9
Godkendelse af låneoptag samt kommunegaranti efter almenboliglovens §98 for udskiftning af vind.....	11
Godkendelse af nyt gebyr for sagsbehandling af standardiseret nedrivningsplan.....	13
Endelig vedtagelse - Kommuneplan 2025-2037.....	15
Opdateret fyrtårnsportefølje jf. drøftelser i udvalgene i april.....	20
Sjette afrapportering på de strategiske fyrtårne.....	21
Godkendelse af Kvalitetsstandard i forbindelse med ny Ældrelov.....	22
Indgåelse af kontrakt med Den sociale kapitalfond om Hjemløseindsats.....	26
Investeringsprojektet ”Et Liv i Balance”.....	29
Svar på Ankestyrelsens høring vedr. BNBO (boringsnære beskyttelsesområder).....	32
Ændring af vedtægter for Nørregade Teatret.....	35
Ændring af vedtægter for Kulturværket.....	36
Forundersøgelse af Nationalpark Smålandsfarvandet - udpegning af repræsentanter til styregruppen.....	38
Åben orientering.....	41
Lukket: Klargøring af areal Stensø.....	42
Lukket: Bemyndigelse til at byde på tvangsauktion.....	43
Lukket: Lukket orientering.....	44
Godkendelse af referat.....	45

Punkt 1: Godkendelse af dagsorden

00.01.00-G01-21-24

Sagsfremstilling

Godkendelse af dagsorden til byrådsmødet den 26. juni 2025.

Beslutning

Fraværende: Jesper Volmer, Klaus Svensson, Thomas Østergaard

Godkendt.

Punkt 2: Revisionens beretning regnskab 2024

00.32.00-K01-4-19

Sagsresumé

Sagen omhandler godkendelse af revisionens gennemgang og afrapportering af kommunens regnskab 2024 samt årsregnskabet.

Sagsfremstilling

Kommunens revisor har afsluttet revisionen af Lolland Kommunes årsregnskab for 2024 og har i den forbindelse afgivet beretning nr. 9. I henhold til styrelsesloven skal byrådet godkende regnskabet med de bemærkninger, som revisionen har afgivet. Ved byrådets samlede behandling af regnskabet indgår både revisionsberetningen og besvarelsen af eventuelle bemærkninger, som fremgår af beretningen.

Revisionen har efterprøvet om regnskabet i sin helhed er uden væsentlig fejlinformation, og hvorvidt der er overensstemmelse med de tildelte bevillinger og byrådets beslutninger. Derudover er det sikret, at gældende love og forskrifter samt indgåede aftaler er overholdt.

Det er konklusionen i revisors påtegning, at årsregnskabet i alle væsentlige henseender er rigtigt, dvs. udarbejdet i overensstemmelse med de kommunale regnskabsregler. Den udførte revision har ikke givet anledning til bemærkninger i revisionsberetningen.

Planmæssige forhold/Lovgrundlag

Bekendtgørelse af lov om kommunernes styrelse.

Indstilling

Administrationen indstiller, at

1. revisionsberetning nr. 9 godkendes og fremsendes til Ankestyrelsen
2. årsberetning og bemærkninger 2024 endeligt godkendes og fremsendes til Ankestyrelsen

Tidligere beslutning

Beslutning fra Økonomi- og Erhvervsudvalget, den 19. juni 2025, punkt 3:

Fraværende: Steffen Rasmussen

Ad 1 og Ad 2) indstilles godkendt.

Beslutning

Fraværende: Jesper Volmer, Klaus Svensson, Thomas Østergaard

Godkendt.

Birthe Lauridsen, Enhedslisten, stemte imod pkt. 2, idet pengene bliver brugt forkert.

Behandlingsplan

Økonomi- og Erhvervsudvalget

Byrådet

Bilag

Revisionsberetning Lolland Kommune 2024 - 03.06.2025

Årsberetning 2024 Lolland Kommune

Regnskabsbemærkninger 2024

Punkt 3: Bevillingssag, Totalrådgiver til færgeprojekt

00.17.15-A21-1-24

Historik

Klima- Teknik og Miljøudvalget havde sammen med Økonomi- og erhvervsudvalget den 7. april 2025 et fælles møde, hvor rådgiverfirmaet OSK præsenterede et forprojekt på en ny elfærge.

Supplerende sagsfremstilling

Supplerende sagsfremstilling til Økonomi- og erhvervsudvalget den 19. juni 2025

Efter ønske fra Klima- teknik og Miljøudvalget præciseres hermed totalrådgiverens formål, rolle og opgaver i projektet vedr. anskaffelsen af en el-færge til Lolland Kommunes færgedrift.

Totalrådgiveren skal bistå Lolland Kommune igennem hele forløbet startende ved projektering, anskaffelse og idriftsættelse af el-færger. Samarbejdet med Totalrådgiveren er forventeligt 5 år.

Lolland Kommune besidder ikke internt den nødvendige specialviden om skibsbyggeri og design. Rådgiver skal forestå den skibstekniske rådgivning og den overordnede projektledelse igennem hele projektet. Projektet er en kompleks opgave, hvor der ikke findes en standardløsning, men hvor hver enkelt del skal tilpasses Lolland Kommunes forhold.

Projektet indeholder en stor mængde delprocesser, som skal koordineres på tværs af alle dele. Der er forventeligt et stort ressourcetræk på forskellige ekspertgrupper af rådgivere. Totalrådgiveren er ansvarlig for at samle de specialiserede grupper på tværs, og sikre projektets fremdrift. Det er essentielt, at hver projektdel koordineres både separat og samlet, så det sikres at alle projekter kan bindes sammen til én samlet funktionel løsning. Det er totalrådgiverens ansvar at sikre, at de korrekte ressourcer og viden er til rådighed for hver af projektets dele. Totalrådgiver kan ikke forventes at besidde alt specialviden internt. Anskaffelse og honorering af ekstern viden er indeholdt i kontrakten med totalrådgiveren. Den eksterne viden kan være dansk såvel som udenlandsk.

Rådgivers samlede ydelser kan overordnet set opdeles i 3 dele:

Del 1: Færgebyggeri

- Projektering. Miljøanalyser og livscyklus.
- Design og skitsering af færge samt aptering (indvendig indretning og opbygning)
- Fremdrivningssystem
- Lovgivning, myndighedskrav og stabilitetskriterier
- Ladetilkobling
- Værftsudbud. Udarbejde dokumenter og gennemføre proces i samarbejde med LK
- Tilsyn under værftbyggeri. Dialog og sparring med værft i byggefasen.
- Endelig godkendelse af færge.
- Garantiperiode og mangelshåndtering

Del 2: Færgelejer

- Projektledelse og ansvar for opdatering af færgelejer
- Sikre harmonisering af færger og færgelejer
- Sikre korrekt ombygning/opbygning i forhold til nye ramper

Del 3: El-infrastruktur

- Projektledelse og ansvar
- Nødvendige beregninger til løsninger
- Batteri og transformer
- Sejlplaner og optimeret ladning

Sagsresumé

I denne sag skal Klima-, Teknik og Miljøudvalget, Økonomi- og Erhvervsudvalget samt Byrådet tage stilling til en tillægsbevilling til en totalrådgiverydelse med henblik på at få færdigprojekteret en ny elfærge.

Sagsfremstilling

Lolland Kommunes arbejde med at kontrahere en ny elfærge til besejling af Femø og Askø fra Kragenæs er gået ind i en ny fase.

OSK Design er i forprojekteringsfasen kommet med anbefalinger til en FLEX-FÆRGE, der vurderes at passe til Lolland Kommunes behov til besejlingen.

I anbefalingerne er der bl.a. taget stilling til: Færgens hoveddimensioner, antal passagerer, antal personbiler (størrelse og vægt), antal lastbiler (størrelse og vægt), landbrugsmaskiner (størrelse og vægt), farligt gods (type og mængde), lokale forhold som vind, sø og havne.

Der er endvidere på baggrund af ruteprofilen for overfarterne udført en energiberegning for at fastslå, hvilken energimængde, der skal bruges. Denne beregning er udført for at gøre budgetoverslaget på færgen mere korrekt.

Rapporten fra OSK Design er vedlagt sagen som **bilag 1**. Rapporten har været fremlagt på fællesmøde mellem KTM og ØKE den 7. april 2025, ligesom rapporten er fremlagt for Økontaktudvalget den 12. maj 2025. Forprojektet præsenteres for medarbejderne i Lolland Færgesfart den 24. juni 2025, og derfor er de nedenstående anbefalinger med forbehold for dialogen med medarbejderne.

Med afsæt i OSKs rapport og beregninger på behovet for ombygning af færgelejer mv. er det administrationens foreløbige vurdering, at

- den fremtidige flåde skal baseres på færger med glidesliskeramper (som MF Christine)
- projektering af en fremtidig færgeløsning til ruten Kragenæs-Fejø skal indgå i kommende totalrådgiverudbud
- færgelejer ombygges til glidesliskeramper, og der bygges nyt færgeleje på Askø
- der fremføres strøm til to færger, totalrådgiver vurderer bedste løsning som en del af opgaven
- der igangsættes udbud af totalrådgiver på ovenstående
- MF Christines styresystem udskiftes.

Den skønnede økonomiske ramme for ny elfærge og tilpasning af færgelejer ligger mellem 125-132 mio. kr. Hertil kommer udgifter til fremføring af strøm (41 mio. kr.), udgifter til totalrådgiver (15 mio. kr.) samt udgifter til en fremtidig færgeløsning til ruten Kragenæs-Fejø. Beslutningen om den fremtidige færgeløsning til ruten Kragenæs-Fejø skal tages politisk i løbet af projekteringsfasen.

Næste fase er at indgå aftale med en totalrådgiver, som skal hjælpe Lolland Kommune med den endelige projektering og udbud af projektet, samt føre tilsyn i byggefasen. I projekteringsfasen vil der være yderligere mulighed for dialog om den nye elfærge med såvel medarbejdere som Økontaktudvalg, under hensyn til skønnede økonomiske ramme.

Udgifterne til totalrådgiver afhænger af de tilbud, der indkommer i EU-udbuddet, men anslås normalt til ca. 10% af den samlede anlægssum.

Der søges med sagen en anlægsbevilling på kr. 15.000.000 til denne rådgiver med frigivelse af rådighedsbeløbet i 2025.

Økonomi

Der ansøges om en anlægsbevilling på kr. 15.000.000 med frigivelse af rådighedsbeløbet i 2025. Økonomi, Kultur og Fritid angiver, at beløbet er låneberettiget.

Høring/Udtalelse

Økontaktudvalget har fået mulighed for at afgive skriftlig udtalelse til de foreløbige anbefalinger, disse forventes at foreligge til mødet i Økonomi- og erhvervsudvalget.

Indstilling

Administrationen indstiller, at der gives en anlægsbevilling på kr. 15.000.000 til den i sagsfremstillingen nævnte rådgiver med frigivelse af rådighedsbeløbet i 2025.

Tidligere beslutning

Beslutning fra Klima-, Teknik- og Miljøudvalget, den 2. juni 2025, punkt 11:

Godkendt som indstillet.

Beslutning fra Økonomi- og Erhvervsudvalget, den 19. juni 2025, punkt 5:

Fraværende: Steffen Rasmussen

Indstilles godkendt.

Beslutning

Fraværende: Jesper Volmer, Klaus Svensson, Thomas Østergaard

Godkendt.

Imod stemte Leo Christensen, Løsgænger, og Birthe Lauridsen, Enhedslisten, idet grundlaget for beslutningen er utilstrækkeligt.

Birthe Lauridsen og Leo Christensen stemte imod bevillingen, når den gives på baggrund af materiale, som ikke er gennemarbejdet i tilstrækkeligt omfang - og der mangler alternativer.

Behandlingsplan

Klima-, Teknik- og Miljøudvalget, Økonomi- og Erhvervsudvalget, Byrådet.

Bilag

Udtalelse Fejø færgestrategi 2025.docx

UDTALELSE FRA ØKONTAKTUDVALGET 10 juni 25 (1).pdf

KTM ØKE anbefalinger

Forprojekt for ny RoPax færge til Lolland Færefart

Punkt 4: Anlægsbevillingssag til nyt styresystem til færgen Christine

00.17.15-A21-1-24

Historik

Der har i en længere periode været udfordringer med styresystemet på MF Christine, og derfor er der i budget 2023 afsat en anlægsbevilling på 1.6 mio. kr. til udskiftning af færgens azimuthter, der er en del af styresystemet.

Sagsresumé

I denne sag skal Klima-, Teknik og Miljøudvalget, Økonomi- og Erhvervsudvalget og Byrådet godkende en anlægsbevilling til nyt styresystem til M/F Christine.

Sagsfremstilling

Rådgivningsfirmaet OSK har lavet en levetidsvurdering af færgen M/F Christine i forbindelse med opstilling af scenarier for elektrificering af flåden i Lolland Færgefart. Rapporten er vedhæftet som bilag.

I den forbindelse er det dokumenteret, at styresystemet er udtjent og udgør en driftsmæssig risiko.

Der har i en længere periode været udfordringer med styresystemet, og derfor er der i budget 2023 afsat en anlægsbevilling på 1.6 mio. kr. til udskiftning af færgens azimuthter, der er en del af styresystemet.

Gennemgangen af færgen har imidlertid vist, at det ikke udelukkende er azimuthterne der er udfordrede, det er ligeledes styrehåndtag og den elektronik, der forbinder de to dele.

En hovedreovering på begge propeller, som absolut skal gennemføres nu koster ca. 2 mio. kr. for begge propeller. Denne løsning giver kun en forlænget levetid på godt 5 år, hvorefter propellerne skal serviceres i samme omfang igen.

Der er desuden periodiske fejl og udfald på manørehåndtagene til propellerne. Det er ikke længere muligt at købe nye reservedele og systemet er derfor repareret med ældre og brugte reservedele.

Ud fra ovenstående er det administrationens konklusion, at elektronikkens bevægelige dele er slidt op. Der anbefales derfor indkøb af ny propellerpakke inklusiv nye propeller, kardan aksler, hydraulikenhed, styretavler og styrehåndtag. Den endelige tekniske løsning vil blive fastlagt i samarbejde med OSK.

På baggrund af en markedsafsøgning anslås udgiften til udskiftningen til 6,5 mio. kr. Med afsæt i den eksisterende bevilling på 1.6 mio. kr. søges en anlægsbevilling på 4.9 mio. kr.

Løsningen omfatter:

Indkøb af en helt ny ”propeller-pakke”.

Med løsningen øges sikkerheden for sikker drift i en længere årrække.

Økonomi

Der søges en anlægsbevilling på 4,9 mio. kr. Af den samlede anlægsbevilling på 6.5 mio. kr. frigives rådighedsbeløb på 2,5 mio. kr. i 2025 og 4,0 mio. kr. i 2026. Økonomi, Kultur og Fritid angiver, at beløbet er låneberettiget.

Indstilling

Administrationen indstiller, at der gives en anlægsbevilling på 4,9 mio. kr. hvor der af det samlede anlæg på 6,5 mio frigives rådighedsbeløb på 2,5 mio. kr. i 2025 og 4,0 mio. kr. i 2026.

Tidligere beslutning

Beslutning fra Klima-, Teknik- og Miljøudvalget, den 2. juni 2025, punkt 12:

Godkendt som indstillet.

Beslutning fra Økonomi- og Erhvervsudvalget, den 19. juni 2025, punkt 4:

Fraværende: Steffen Rasmussen

Indstilles godkendt.

Beslutning

Fraværende: Jesper Volmer, Klaus Svensson, Thomas Østergaard

Godkendt.

Behandlingsplan

Klima-, Teknik- og Miljøudvalget, Økonomi- og Erhvervsudvalget, Byrådet.

Bilag

Levetidsrapport

Punkt 5: Godkendelse af låneoptag samt kommunegaranti efter almenboliglovens §98 for udskiftning af vinduer, altan-, hoved- og entredøre samt solceller og opgradering af ventilationssystem i afd. Østre Park, tilhørende Boligforeningen Lolland

03.02.00-Ø60-1-25

Sagsresumé

Denne sag forelægges Byrådet med henblik på godkendelse af låneoptag og garantistillelse til gennemførelse af ekstraordinært renoveringsprojekt i Østre Park.

Sagsfremstilling

Boligkontoret Danmark søger på vegne af Boligforeningen Lolland godkendelse til låneoptag og 100 % kommunegaranti for lån til ekstraordinært renoveringsprojekt i Østre Park.

Østre Park har samme vinduestype, som i mange af Boligforeningens andre boligafdelinger. De er af plast og fra ca. år 1995 – 2005. Vinduerne er grundlæggende en dårlig løsning. De koster mange ressourcer til vedligehold og i form af arbejdstimer fra den lokale drift til smørring, justering osv. Samtidig er vinduerne en udfordring for de enkelte beboere, da de er tunge at håndtere. Derudover har vinduerne meget ringe isoleringsværdi og giver træk i form af kuldenedfald. Endelig produceres ikke længere reservedele til vinduestypen, or derfor har det været nødvendigt at fastgøre flere af vinduerne for at hindre at de falder ud og dermed udgør en sikkerhedsrisiko.

Boligforeningen ønsker fremadrettet at bruge vinduer af typen træ/alu, 3 lags med meget god isoleringsværdi. De vil på sigt give besparelser på drift og vedligehold.

Også afdelingens hoveddøre er nedslidte, utætte og utidssvarende og opfylder ikke gældende lovgivning. Afdelingen har de senere år haft hændelser med indbrud og brand i opgange, som ønskes forhindret for at skabe den nødvendige tryghed. Krav til entredøre går netop hovedsageligt på opfyldelse af krav til brandsikkerhed og sikring. Herudover er støj i opgangene en typisk årsag til nabokonflikter og fraflytning.

Udskiftningen af døre og vinduer gør det samtidigt nødvendigt at indregulere ventilation, så den passer til de nye vinduer og døres tæthed og friskluftsventiler.

Østre Park vil efter udskiftning af vinduer og altandøre samt entredøre fremstå uden større ventende vedligeholdelses- og udskiftningsbehov i mange år fremover. Det betyder således at afdelingen kan arbejde med en jævn huslejeudvikling og en opbygning af henlæggelser til planlagt vedligeholdelse.

Finansiering af vedligeholdelsesarbejder i almene boliger skal som udgangspunkt ske ved, at der henlægges til de fremtidige arbejder. Midlerne vil derved være til stede, når udgiften skal afholdes. Opstår der imidlertid en situation, hvor der ekstraordinært ikke er henlagt tilstrækkelige midler til gennemførelse af presserende arbejder, f.eks. fordi bygningsdele er blevet hurtigere nedbrudt eller nedslidt end forudsat, må der imidlertid søges anden finansiering af arbejderne. I den forbindelse kan finansiering ved lånoptagelse på grundlag af en § 98-garanti overvejes. Almenboliglovens §98 hjemler kommunens godkendelse af låneoptag samt garantistillelse i ekstraordinære renoveringssager.

Afdelingen har ikke midler til at gennemføre projektet via henlæggelserne til planlagt vedligeholdelse, og administrationen skønner, at projektet kan vurderes som ekstraordinært og nødvendigt. Eftersom afdelingen er beliggende centralt i Maribo forventes der også fremtidigt at være efterspørgsel på boliger i afdelingen, hvorfor en kommunal garantistillelse til kreditforeningslånet ikke vurderes at være risikobehæftet.

Økonomi

Beboerne i Østre Park har på ekstraordinært beboermøde 28. februar 2024 godkendt iværksættelse af sagen med følgende økonomi:

Håndværkerudgifter kr. 25.686.900

Omkostninger kr. 5.474.653

I alt kr. 31.161.553

Afdelingsmødet har godkendt projektet finansieret ved:

- Kreditforeningslån kr. 29.161.553 med kommunalgarenti på 100%.
- Langtidsplanlægning kr. 2.000.000

Afdelingsmødet har godkendt at projektet medfører en huslejestigning på 18,3%, svarende til en gennemsnitslig stigning på 856 kr. pr. måned. Den gennemsnitslige kvadratmeterpris vil herefter udgøre 837 kr.pr.m2 pr år.

Der forventes en årlig driftsbesparelse inklusive nedsættelse af henlæggelser samt alm. vedligeholdelse + fællestrøm på i alt Kr. 80.000.

Sagen er udbudt i totalrådgivning og er vundet af arkitektfirmaet H+ fra Nakskov.

Planmæssige forhold/Lovgrundlag

Almenboliglovens §98

Vejledning om kommunal garanti efter almenboliglovens § 98 for lån til ekstraordinær reovering af almene boliger.

Høring/Udtalelse

Beboerne i Østre Park har godkendt iværksættelse af sagen på ekstraordinært beboermøde 28. februar 2024 med en samlet anskaffelsessum på i alt kr. 31.161.553.

Indstilling

Administrationen indstiller, at byrådet godkender:

1. at der godkendes optaget lån i kreditforening med hovedstol 29.161.553 kr.
2. at der stilles kommunegaranti 100% for lån

Tidligere beslutning

Beslutning fra Økonomi- og Erhvervsudvalget, den 19. juni 2025, punkt 10:

Fraværende: Steffen Rasmussen

Indstilles godkendt.

Beslutning

Fraværende: Jesper Volmer, Klaus Svensson, Thomas Østergaard

Godkendt.

Behandlingsplan

ØKE-BY

Bilag

422-040 Østerpark - Anlægsbudget udskiftning vinduer og døre mv.

Punkt 6: Godkendelse af nyt gebyr for sagsbehandling af standardiseret nedrivningsplan

13.05.14-Ø00-2-25

Sagsresumé

Denne sag handler om takster, og forelægges derfor til Klima-, Teknik- og Miljøudvalget samt Økonomi- og Erhvervsudvalget og endelig godkendelse i Byrådet.

Sagsfremstilling

Der er trådt en ny bekendtgørelse i kraft, BEK 496 af 21/5-2024 "Bekendtgørelse om håndtering af affald og materialer fra bygge- og nedrivningsarbejde".

I den fremgår det, at når der ansøges tilladelse om nedrivning af etagearealer på 250 kvm og derover, så skal der medsendes en standardiseret nedrivningsplan. Det er herefter myndigheden, som sagsbehandler og meddeler accept af planen til bygherrer. Det er en ny arbejdsgang for Teknik- og Miljømyndigheden, som træder i kraft pr. 1. juli 2025.

Formålet med den standardiserede nedrivningsplan er at sikre, at bygge- og anlægsaffald bliver håndteret korrekt og på en sådan måde, at problematiske stoffer udsorteres og affaldsmateriale nyttiggøres.

Den standardiserede nedrivningsplan skal blandt andet indeholde oplysninger om:

- En overordnet beskrivelse af konstruktioner og hvad der skal nedrives.
- Forureninger, f.eks. i jord eller konstruktioner.
- Oplysninger på Miljø- og ressourcekoordinator - samt beskrivelse af miljø- og ressourcekortlægning.
- Beskrivelse af miljøsanering
- Materiale- og affaldsmottagere

Det er Teknik- og Miljømyndighedens vurdering, at der kun vil blive tale om et mindre antal sager årligt, hvor der vil skulle behandles en standardiseret nedrivningsplan, idet der kun ansøges om få nedrivninger af ejendomme på 250 kvm eller derover.

Sagsbehandlingen af den standardiserede nedrivningsplan indgår som en integreret del af den samlede byggesagsbehandling og kan dårligt udskilles herfra.

Det anbefales derfor, at der indføres gebyr, som følger det almindelige byggesagsgebyr (i 2025 er det 700,- pr. time).

Økonomi

Ligesom med byggesagsgebyret skal gebyret være prisægte og modsvare udgifterne. Der er derfor ikke nogen budgetmæssig konsekvens.

Planmæssige forhold/Lovgrundlag

BEK 496 af 21/5-2024 "Bekendtgørelse om håndtering af affald og materialer fra bygge- og nedrivningsarbejde" § 9, § 10 og § 37.

Indstilling

Administrationen indstiller,

At det nye gebyr godkendes med fastsættelse af takst, som følger byggesagsgebyret (pga. annonceringspligt træder gebyret i kraft pr. 1. august).

Tidligere beslutning

Beslutning fra Klima-, Teknik- og Miljøudvalget, den 2. juni 2025, punkt 3:

Godkendt som indstillet.

Beslutning fra Økonomi- og Erhvervsudvalget, den 19. juni 2025, punkt 11:

Fraværende: Steffen Rasmussen

Indstilles godkendt.

Beslutning

Fraværende: Jesper Volmer, Klaus Svensson, Thomas Østergaard

Godkendt.

Behandlingsplan

Klima-, Teknik- og Miljøudvalget, Økonomi- og Erhvervsudvalget samt Byrådet.

Punkt 7: Endelig vedtagelse - Kommuneplan 2025-2037

01.02.03-P15-1-23

Supplerende sagsfremstilling

Supplerende sagsfremstilling til Klima-, Teknik- og Miljøudvalgsmøde den 2. juni 2025

Denne sag forelægges til beslutning for Klima-, Teknik- og Miljøudvalget, Økonomi- og Erhvervsudvalget samt Byrådet med henblik på at vedtage "Kommuneplan 2025-2037" endeligt og godkende den "Sammenfattende redegørelse for miljøvurdering".

Forslag til Kommuneplan 2025-2037 med tilhørende miljøvurdering blev vedtaget den 28. januar 2025 og blev sendt i 8 ugers offentlig høring i perioden fra den 30. januar til 27. marts 2025. Kommuneplanforslaget blev præsenteret på borgermøde i Lalandia tirsdag den 25. februar 2025.

I høringsperioden kom der bemærkninger fra 10 borgere og 6 foreninger mv., der er samlet i "Bemærkninger fra borgere, foreninger mv. til Forslag til Kommuneplan 2025-2037" **Bilag 3**. Borgere, foreninger mv. har overordnet haft bemærkninger til de fleste kapitler, men der har særligt været fokus på erhverv, turisme og vand.

Desuden har der været bemærkninger, anbefalinger og forhandlinger med 12 myndigheder i høringsperioden. Kommuneplanen kan ikke vedtages endeligt hvis der er indsigelser fra statslige og regionale myndigheder, da disse fungerer som et veto mod kommuneplanen jf. planlovens § 28.

De statslige og regionale myndigheder har været i dialog med administrationen. Administrationen er nået til enighed med de statslige og regionale myndigheder om ændringer af kommuneplanen og der er derfor ikke nedlagt veto, under forudsætning af at de aftalte ændringer vedtages.

I "Hvidbog" **Bilag 4** er bemærkninger, anbefalinger og forhandlinger behandlet overordnet. Bemærkninger fra borgere, foreninger mv., med kort resume og administrationens bemærkninger. Bemærkninger mv. fra myndigheder er gennemgået, og lige som administrative ændringer er gennemgået overordnet set.

De konkrete ændringer i kommuneplanen fremgår kapitelvis af den "Sammenfattende redegørelse for miljøvurdering" **Bilag 5**, mens ændringer i rammerne fremgår af "Oversigt over ændringer af kommuneplanrammer til KP 2025-2037" **Bilag 6**.

"Hvidbog", "Sammenfattende redegørelse for miljøvurdering" og "Oversigt over ændringer af kommuneplanrammer til KP 2025-2037" er indarbejdet i "Kommuneplan 2025-2037" **Bilag 7**, der findes digitalt her: <https://lolland.viewer.dkplan.niras.dk/plan/39#/9026>

Generelt har høringen ikke medført væsentlige ændringer, men primært rettelse af eller yderligere redegørelse, præciseringer af retningslinjer og justeringer af udpegninger. De væsentligste ændringer fra "Forslag til Kommuneplan 2025-2037" til "Kommuneplan 2025-2037" er:

- Alt om omplacering af sommerhusområder er udtaget, da kommunen fik afslag på omplacering.
- De tre rammer til turismeudvikling på det vestlige forland til turismeudvikling udtages, da det kræver ændringer i anlægsloven, før de kan udlægges.
- Ændringen af de "værdifulde jordbrugsområde" ved Bredfjed ophæves.

Økonomi

Forslag til kommuneplan 2025-2037 indeholder forslag om tilbageførsel af 1.343 m² fra byzone til landzone, hvor berørte ejere, panthavere mv. eventuelt har krav på tilbagebetaling af grundskyld, frigørelsesafgift og dokumenterede udgifter afholdt med henblik på ejendommens udnyttelse i byzone jf. planlovens §§ 45 og 46a.

I høringsperiode har ejere og panthavere haft arealerne i høring. Kommunen har ikke modtaget høringssvar på den baggrund, hvorfor arealerne kan tilbageføres til landzonen jf. planlovens § 45, stk. 3. Men efter vedtagelse af kommuneplanen har ejere og panthavere 12 ugers frist til at komme med krav om erstatning jf. planlovens § 46, stk. 3. Efter fristens udløb vil Erhvervs- og Økonomiudvalget blive orienteret.

Planmæssige forhold/Lovgrundlag

Lov om planlægning.

Lov om kommunal ejendomsskat.

Lov om miljøvurdering af planer og programmer.

Høring/Udtalelse

Offentlig høring i perioden fra den 30. januar til 27. marts 2025.

Indstilling til Klima-Teknik og Miljøudvalget den 2. juni 2025

Administrationen indstiller, at Klima-, Teknik- og Miljøudvalget overfor Økonomi- og Erhvervsudvalget samt Byrådet indstiller:

- At "Kommuneplan 2025-2037" med de ændringer der fremgår af "Sammenfattende redegørelse for miljøvurdering" vedtages endeligt.
- At den Sammenfattende redegørelse for miljøvurdering godkendes.
- At del af lokalplan 367-39, 383-219.2, 355-16, 360-79, 381-2.2 og hele lokalplan 383-805 ophæves.

Sagsresumé

Denne sag forelægges til beslutning for Klima-, Teknik- og Miljøudvalget, Økonomi- og Erhvervsudvalget samt Byrådet med henblik på at godkende at "Forslag til Kommuneplan 2025-2037" sendes i offentlig høring.

Sagsfremstilling

Administrationen har udarbejdet Forslag til Kommuneplan 2025-2037 på baggrund af Plan- og Udviklingsstrategi 2023-2033 – Fra mulighed til virkelighed (**Bilag 1**).

Forslag til Kommuneplan 2025-2037 er bygget op i tre hoveddele:

- Hovedstruktur - der indeholder den samlede politik for arealanvendelsen.
- Retningslinjer og redegørelse – der er tematiseret i 12 overordnede kapitler.
- Rammer for lokalplanlægningen.

Det fremgår af Plan- og Udviklingsstrategi 2023-2033, at kommuneplanen i udgangspunktet skal revideres. Alle kapitler er også revideret i større eller mindre omfang som følge af ændringer i lovgivningen, præcedens ved klagenævn og domstole mv. Generelt har der været fokus på at reducere antallet af retningslinjer og sikre sammenhæng mellem retningslinjer og redegørelse, så kommuneplanen bliver lettere at læse, samt et bedre administrationsgrundlag.

Det overordnede bymønster, der er videreført fra Kommuneplan 2021-2033, har været styrende for fastholdelse og nyudlæg af rammer til bolig-, erhverv-, og turismeformål samt for detailhandelsstrukturen. De større ændringer af kommuneplanen fremgår af nedenstående:

- Der er indarbejdet Strategisk landsbyplanlægning jf. Klima-, Teknik- og Miljøudvalgets beslutning fra januar 2024, med sparring fra Fritids-, Kultur- og Folkesundhedsudvalget.
- I Nakskov og Maribo omdannes syv områder til boligområder, mens der udlægges et nyt i Rødby. Desuden er landsbyrammerne blevet justeret, så der i udgangspunktet kan gives landzonetilladelse til nye boliger og mindre erhverv, uden det udløser krav om lokalplan.
- På erhvervssiden udlægges der et nyt stort erhvervsområde i Rødbyhavn, og nye erhvervsarealer i Rødby ved den kommende afkørsel 50, mens der udtages nogle erhvervsrammer ved Holeby.
- Konsekvensområderne omkring rammer til produktionserhverv er ind mod byen tilpasset de konkrete virksomheder i Nakskov, Maribo, Rødbyhavn og Bandholm, og de øvrige steder følger de miljøklasserne.
- Detailhandelsstrukturen fastholdes generelt, men bymidten i Maribo udvides, og Bydelscenter Vest i Maribo omdannes til aflastningsområde.
- Inden for turisme og friluftsliv lægges der nye rammer ud på forlandet vest for Rødbyhavn. Desuden ændres retningslinjer og rammer for sommerhuse og hoteller jf. Klima-, Teknik- og Miljøudvalgets beslutning i januar 2024. Der udlægges nye rammer til "Pilen" og "Lollands Øre" samt omkring fritidshavnene, der kan understøtte friluftslivet.
- Inden for trafik og transport justeres tracéet for sydkystvejen, og Vejdirektoratets projekter indarbejdes.
- De værdifulde jordbrugslandskaber justeres omkring campingpladser og omkring de områder, hvor der er sket større ændringer i landskabet omkring Rødbyhavn.

- Risikokortet for oversvømmelse er opdateret efter bedste viden, og så der ses forskel på risiko for oversvømmelse fra stormflod, skybrud og erosion.
- I teknik, miljø og forsyningskapitlet samles affalds-, varme-, naturgas-, biogas- og el-ledningsanlæg i et samlet kapitel, mens sol og vind samles i et VE-kapitel med baggrund i Grøn Erhvervspolitik.

Med kommuneplanen ophæves følgende dele af eller hele eksisterende lokalplaner.

- Del af lokalplan 367-39 Område ved Hestehovedet
- Del af lokalplan 383-219.2 For et ferie- og turistområde vest for Rødbyhavn
- Del af lokalplan 355-16 Errindlev
- Del af lokalplan 360-79 Boliger i Errindlev
- Del af lokalplan 381-2.2 Boligområde syd for Vestenskov
- Hele lokalplan 383-805 For et område til opstilling af 3 vindmøller ved Hæsø (møllerne er nedtaget)

Sideløbende med udarbejdelsen af kommuneplanen er der vedtaget kommuneplantillæg, som allerede er indarbejdet i kommuneplanforslaget sammen med de øvrige kommuneplantillæg til Kommuneplan 2021-2033.

Forslag til Kommuneplan 2025-2037 ligger som PDF i **Bilag 2**, og den kan ses i en mere læsevenlig udgave digitalt på <https://lolland.viewer.dkplan.niras.dk/DKplan/DKplan.aspx?PlanId=39>.

Økonomi

Forslag til Kommuneplan 2025-2037 indeholder forslag om tilbageførsel af 1.343 m² fra byzone til landzone, på baggrund af den delvise ophævelse af lokalplan 381-2.2 Boligområde syd for Vestenskov.

Når arealer tilbageføres fra byzone til landzone, vil områdernes grundskyld blive ændret, og det giver de berørte ejere ret til tilbagebetaling af frigørelsesafgift jf. planlovens § 46a, og ret til tilbagebetaling af grundskyld jf. lov om kommunal ejendomsskat. Ejere, panthavere mv. kan jf. planlovens § 45 også søge erstatning for dokumenterede udgifter afholdt med henblik på ejendommens udnyttelse i byzone.

I kommuneplanens høringsperiode får ejere og panthavere arealerne i høring, og det undersøges, hvor meget grundskyld, frigørelsesafgifter og eventuelle andre udgifter kommunen skal tilbagebetale. Det samlede beløb præsenteres senest for byrådet ved kommuneplanens endelige vedtagelse.

Planmæssige forhold/Lovgrundlag

Lov om planlægning.

Lov om kommunal ejendomsskat.

Lov om miljøvurdering af planer og programmer.

Teknik- og Miljømyndigheden har foretaget af en miljøscreening og vurderet, at planen skal miljøvurderes. Der er derfor udarbejdet en miljørapport, som konkluderer, at planen kan vedtages uden væsentlige påvirkninger af miljøet.

Høring/Udtalelse

Forslag til Kommuneplan 2025-2037 skal sendes i minimum 8 ugers offentlig høring jf. planlovens § 24, stk. 3.

Det anbefales, at der afholdes borgermøde midt i høringsperioden. Da de største ændringer i kommuneplanen sker i udviklingsområdet mellem Holeby og Rødbyhavn, anbefales det, at borgermødet afholdes i det område.

Indstilling

Administrationen indstiller, at Klima-, Teknik- og Miljøudvalget overfor Økonomi- og Erhvervsudvalget samt Byrådet indstiller:

- At Forslag til Kommuneplan 2025-2037 godkendes og sendes i offentlig høring i 8 uger.
- At del af lokalplan 367-39, 383-219.2, 355-16, 360-79, 381-2.2 og hele lokalplan 383-805 ophæves.
- At der afholdes ét borgermøde i høringsperioden i udviklingsområdet mellem Holeby og Rødbyhavn.

Tidligere beslutning

Beslutning fra Klima-, Teknik- og Miljøudvalget, den 13. januar 2025, punkt 8:

Godkendt.

Administrationen gjorde opmærksom på at der mangler et kort 5.8.1 der skal vise de 21 badestrande i Lolland Kommune, samt en tilhørende retningslinje. Der er redegjort for badestrandene under ”Faciliteter”.

Følgende indarbejdes i det endelige Forslag til Kommuneplan 2025 – 2037:

”Ny retningslinje 5.8.1: Badestrande er udpeget og vist på kort 5.8.1”.

Det betyder at retningslinje 5.8.1-5.8.6 bliver til retningslinje 5.8.2-5.8.7.

Beslutning fra Økonomi- og Erhvervsudvalget, den 22. januar 2025, punkt 4:

Indstilles godkendt.

Beslutning fra Byrådet, den 28. januar 2025, punkt 2:

Fraværende: Lars Christiansen, Michael Knudsen

Godkendt.

Birthe Lauridsen, Enhedslisten, stemte imod, idet der ønskes forslag til Kommuneplan 2025-2037 sendes tilbage til Forvaltningen for genbehandling, for at opnå en Kommuneplan som ikke går imod Planloven og som understøtter udviklingen til gavn for borgere i Kommunen.

Beslutning fra Klima-, Teknik- og Miljøudvalget, den 2. juni 2025, punkt 8:

Godkendt som indstillet.

Beslutning fra Økonomi- og Erhvervsudvalget, den 19. juni 2025, punkt 7:

Fraværende: Steffen Rasmussen

Indstilles godkendt.

Beslutning

Fraværende: Jesper Volmer, Klaus Svensson, Thomas Østergaard

Birthe Lauridsen, Enhedslisten, fremsatte ændringsforslag om at fjerne afsnit om aflastningsområde i Maribo i kommuneplanen.

For stemte Birthe Lauridsen, Enhedslisten, imod stemte det øvrige byråd.

Herefter blev sagen godkendt.

Imod stemte Birthe Lauridsen, Enhedslisten, fordi Enhedslisten ønsker en udvikling for Lolland Kommune, der er mere i overensstemmelse med borgernes behov og uden overtrædelser af planloven.

Imod stemte Leo Christensen, Lokallisten, idet energiplanlægningen ikke er hensigtsmæssig.

Behandlingsplan

Klima-, Teknik- og Miljøudvalget, Økonomi- og Erhvervsudvalget og Byrådet.

Bilag

Enhedslisten mindretalsudtalelse til Kommuneplanen

Bilag 1 - Plan og Udviklingsstrategi 2023-2033 - Fra mulighed til virkelighed_UA

Bilag 2 - Forslag til Kommuneplan 2025-2037 med bilag_undt

Bilag 3 - Bemærkninger fra borgere, foreninger mv. til Forslag til Kommuneplan 2025-2037_TILG

Bilag 4 - Hvidbog_UA

Bilag 5 - Sammenfattende redegørelse for miljøvurdering_UA

Bilag 6 - Oversigt over ændringer af kommuneplanrammer til KP 2025-2037_UNDT

Bilag 7 - Kommuneplan 2025-2037_UNDT

Punkt 8: Opdateret fyrtårnsportefølje jf. drøftelser i udvalgene i april

00.15.10-P00-1-24

Sagsresumé

Godkendelse af justeringer til fyrtårnsporteføljen i forlængelse af fyrtårnsdrøftelserne i byrådet i januar og på udvalgsniveau i april.

Sagsfremstilling

Som led i den evaluering af fyrtårnsporteføljen, der blev sat i gang i sommeren 2024, har der gennem de seneste måneder været gennemført drøftelser om justeringer i porteføljen både i byrådet og på udvalgsniveau.

Disse politiske drøftelser er samlet op i et forslag til en justeret fyrtårnsportefølje gældende for resten af byrådsperioden og en liste af temaer, der vurderes at være relevante at bringe i spil overfor et kommende byråd (dokumentet: *Opsamling på evaluering af fyrtårnsporteføljen*)

Sagen er desuden vedlagt en powerpoint med opdaterede briefs jf. det justerede forslag til fyrtårnsportefølje (dokumentet: *Forslag til justeret fyrtårnsportefølje 2025*)

Det bemærkes, at der er sket en sproglig bearbejdelse i den opdaterede "buket" af briefs også på en del af de fyrtårne, der indholdsmæssigt fortsætter uændret.

Indstilling

Administrationen indstiller til Økonomi- og Erhvervsudvalget at godkende den justerede fyrtårnsportefølje samt at tage listen med potentielle strategiske temaer til efterretning.

Tidligere beslutning

Beslutning fra Økonomi- og Erhvervsudvalget, den 19. juni 2025, punkt 12:

Fraværende: Steffen Rasmussen

Indstilles godkendt med følgende ændringer i de potentielle strategiske temaer:

- I punkt 4 ændres til ”Understøtning af udbygning af VE i forbindelse med energitung virksomhedsetablering”
- I punkt 5 slettes ”og CCS.”, og
- Punkt 7 slettes.

Beslutning

Fraværende: Jesper Volmer, Klaus Svensson, Thomas Østergaard

Godkendt med ændringsforslagene indstillet af Økonomi- og Erhvervsudvalget.

Imod stemte Birthe Lauridsen, Enhedslisten, idet Enhedslisten ønsker en anden udvikling af Lolland kommune.

Bilag

Opsamling på evaluering af fyrtårnsporteføljen_ØKE

Forslag til justeret fyrtårnsportefølje 2025_ØKE

Punkt 9: Sjette afrapportering på de strategiske fyrtårne

00.15.10-P00-1-22

Sagsresumé

Sagen omhandler sjette afrapportering på de otte strategiske fyrtårne, som byrådet vedtog i sommeren 2022.

Økonomi- og erhvervsudvalget skal med sagen beslutte om afrapporteringen kan godkendes til videre behandling i byrådet d. 26. juni.

Sagsfremstilling

Sagen er vedlagt en samlet afrapportering på de otte strategiske fyrtårne, som byrådet vedtog i august 2022.

Afrapporteringen afspejler, at fyrtårnene samlet set er i god gænge. Nogle indsatser er kommet så langt, at der vurderes ikke at være behov for særskilt politisk opmærksomhed længere. Andre indsatser er begyndt at overlape som respons på forhold i omverdenen, hvilket peger på behov for justeringer i porteføljens konfiguration.

I forlængelse af de politiske drøftelser af fyrtårnsporteføljen på byrådsseminar i januar og på udvalgmøderne i april forelægges der parallelt med denne sag en særskilt sag med forslag til en justeret portefølje for resten af byrådsperioden. Såfremt byrådet godkender denne justerede portefølje på byrådsmødet i juni, vil dette være den sidste afrapportering på de otte strategiske fyrtårne fra sommeren 2022.

Indstilling

Administrationen indstiller, at Økonomi- og Erhvervsudvalget godkender den sjette afrapportering på fyrtårnene til videre behandling i byrådet d. 26. juni.

Tidligere beslutning

Beslutning fra Økonomi- og Erhvervsudvalget, den 19. juni 2025, punkt 13:

Fraværende: Steffen Rasmussen

Indstilles godkendt.

Beslutning

Fraværende: Jesper Volmer, Klaus Svensson, Thomas Østergaard

Godkendt.

Imod stemte Birthe Lauridsen, Enhedslisten, da Enhedslisten ønsker en anden udvikling for Lolland kommune

Behandlingsplan

Byrådet d. 26. juni

Bilag

Sjette afrapportering på strategisk fyrtårne_sommeren 2025_ØKE

Punkt 10: Godkendelse af Kvalitetsstandard i forbindelse med ny Ældrelov

27.36.20-P23-2-25

Supplerende sagsfremstilling

Udvalget sendte sagen i høring til Ældrerådet, Handicaprådet og Psykiatrirådet, Udsatterådet og Integrationsrådet.

Integrationsrådet har én bemærkning vedr. ”madservice” til kvalitetsstandarden på Ældrelovens område:

Når vi spiser, tjener det flere formål. Vi spiser fordi, det smager godt eller er hyggeligt, vi spiser også for at give kroppen næring. Madkulturen hænger sammen med ældres baggrund eller af en særlig holdning til tilværelsen (f.eks. vegetarkost eller svinekød vælges til eller fra).

Det er Integrationsrådets holdning, at der skal være plads til alle, og Rådet mener ikke, at der i udkastet til kvalitetsstandarden tekstmæssigt tages specifikt hensyn til ældre borgeres baggrunde og deres valg af kostformer f.eks. tilvalget af vegetarkost eller fravalget af svinekød.

Høringssvar fra ældrerådet er vedhæftet som bilag til denne sag.

Sagsresumé

I denne sag præsenteres kvalitetsstandarden for den nye Ældrelov. Ældreloven er den nye hovedlov for ældrepleje og omsorg og træder i kraft den 1. juli 2025, hvorfor denne kvalitetsstandard gældende for borgere omfattet af Ældreloven er blevet udarbejdet.

Ældreloven tager afsat i 3 værdier som er: Den ældres selvbestemmelse, tillid til medarbejderne samt den borgernære ledelse. Dette i samspil med pårørende, lokale fællesskaber og det civile samfund.

Med Ældreloven indføres begrebet helhedspleje som har til formål at tilrettelægge og tilbyde forløb indeholdende hjælp, pleje og genoptræning, som et sammenhængende pleje og omsorgsforløb, der igennem dialog med borger kan tilpasses efter borgerens aktuelle situation.

Sagsfremstilling

Kvalitetsstandarden har til formål

At oplyse om, hvilken service, som borgere med behov for hjælp, pleje og omsorg, kan forvente fra kommunen.

At udmønte visitationsafgørelser inden for det serviceniveau, som kvalitetsstandarden fastlægger samt den tilhørende økonomiske ramme.

Endvidere er kvalitetsstandarden et vigtigt arbejdsredskab og samarbejdsdokument, der beskriver opgaverne og opgavefordelingen mellem myndighed og leverandør.

Fremadrettet vil der være en kvalitetsstandard gældende med afsæt i Ældreloven, samt en kvalitetsstandard på Servicelovens område, da de to lovgivninger adresserer forskellige målgrupper.

Ældrelov (bilag 2)

Loven finder anvendelse for personer, som opholder sig lovligt her i landet, og som har nået folkepensionsalderen, jf. § 1 a i lov om social pension, og har behov for pleje og omsorg til varetagelsen af den daglige livsførelse på grund af nedsat funktionsevne, der er opstået i forbindelse med personens aldring, jf. dog stk. 2 og 4 og §§ 4, 6, 8, 16, 23-26, 34-37 og 44.

Loven finder også anvendelse for ældre personer, som opholder sig lovligt her i landet, og som ikke har nået folkepensionsalderen, når det efter en samlet vurdering af personens livssituation vurderes, at behovet for pleje og omsorg til varetagelsen af den daglige livsførelse svarer til det behov, som ældre personer, der har nået folkepensionsalderen, kan have, jf. stk. 1

Vurderingen af, om en person er omfattet af stk. 1 eller 2, foretages af kommunalbestyrelsen i personens handlekommune, jf. §§ 9 og 9 b i lov om retssikkerhed og administration på det sociale område.

Loven finder ikke anvendelse for personer, der er omfattet af §§ 95 eller 96 i lov om social service.

Ældreloven og denne kvalitetsstandard finder virke for borgere boende i eget hjem samt på plejecentre.

Ældreloven træder i kraft den 1. juli 2025 og vil være hovedlov for ældrepleje og omsorg. Ældreloven har som beskrevet det formål at sikre, at ældreplejen med udgangspunkt i den enkelte persons aktuelle livssituation og behov – understøtter en alderdom, som er præget af mest mulig livsglæde, selvhjulpethed og tid til omsorg og nærvær.

Med Ældreloven indføres helhedspleje og borgernær visitation som omfatter personlig hjælp og pleje, praktisk hjælp i hjemmet samt genoptræning (når der ikke har været tale om hospitalsindlæggelse)

Hjælpen skal tilbydes og gives borgeren med et forebyggende, rehabiliterende og vedligeholdende sigte, og tager udgangspunkt i et helhedsorienteret syn på borgeren under hensyntagen til dennes samlede livssituation.

Der er ligeledes sigtet med Ældreloven og helhedsplejen at bidrage til, at der kommer færrest mulige forskellige medarbejdere i borgerens hjem. På dette felt arbejder Lolland kommune allerede med færrest mulige i borgerens hjem og har igennem længere tid haft fokus på netop dette område.

Helhedspleje skal leveres af én og samme leverandør, hvorfor det også er en forudsætning for de private leverandører, hvis der fortsat ønsker godkendelse i Lolland Kommune, at de kan tilbyde helhedspleje til borgere som vælger dem til at levere hjælpen.

Ældreloven og helhedspleje i Lolland Kommune

Lolland Kommune har i forbindelse med etablering af helhedspleje valgt at oprette 4 forskellige forløb som tildeles borgerne med udgangspunkt i deres funktionsniveau (jf.FSIII), der tages udgangspunkt i borgers aktuelle funktionsniveau på visiteringstidspunkt, og forløb er inddelt således at de har et forskelligt sigte, med udgangspunkt i den enkelte borgers ressourcer og funktionsniveau.

Det visiterede forløb indeholder en "ramme" hvori der ydes helhedspleje til borgeren. Ved helhedspleje flytter fokus sig fra en stringent styring på minutter, hen mod en mere "behovsstyret" vurdering af hvad der er brug for hos den enkelte borger, i den aktuelle situation.

Det er hensigten at dialogen mellem borger og medarbejder er udgangspunkt for den hjælp der ønskes og gives. Rehabilitering skal være tilgangen til indsatsen omkring den enkelte borger, dvs. der skal være fokus på at bidrage til at den enkelte borger er, eller bliver, så selvhjulpethed som muligt.

Det skal være muligt for det faglige personale der kommer hos borgeren, i samspil med borgeren, at justere og tilpasse den nødvendige hjælp inden for det visiterede forløb.

Helhedspleje fordre tværfagligt fokus omkring indsatsen for den enkelte. Der bliver arbejdet med borgerkonferencer, tværfaglige møder samt tværfaglig sparring, for at sikre rette indsats, hjælp og støtte til borgerne.

De tværfaglige møder er endvidere det forum, hvori der kan drøftes større ændringer i forhold til visitering, for eksempel hvis en borger ikke længere kan håndteres inden for det visiterede forløb. Ved møderne inddrages relevante faglige personaler, alt efter behov - fra det udførende hjemmeplejeteam, visitationen, terapeuter, demenskonsulenter samt sygeplejersker.

Ældreloven tager bl.a. sigte på at slippe medarbejderne mere fri, fra det hidtidige paradigme omkring visiterede enkelttydelser. Ambitionen er at omsorgsgiver samt borger og dennes selvbestemmelse, er styrende for den indsats der ydes. Denne "frisættelse", som er en af intentionerne med den nye Ældrelov, stiller krav til det faglige personale der skal være den udførende del, da det for dem er anden måde at indgå i arbejdet med og omkring borgeren, end det har været tilfældet de sidste mange år.

Planmæssige forhold/Lovgrundlag

Ældreloven indeholder paragraffer på forskellige områder inden for hjælp, omsorg og støtte, der alle har det sigte at sikre en helhedsorienteret indsats omkring den enkelte borger. De enkelte paragraffer eller indsatser, er alle emner kendt fra Serviceloven som nu er inkorporeret i den nye Ældrelov

De enkelte paragraffer, forløb og indsatser er mere detaljeret beskrevet i kvalitetsstandard. (Se bilag 1)

- § 4 omhandler den generelle forebyggende indsats over for ældre borgere i Lolland Kommune samt de borgere der lider af demens eller hukommelsesproblematikker.

-
- §§ 9 og 10 beskriver helhedspleje og omfatter personlig og praktisk hjælp, samt genoptræning (når der ikke har været tale om hospitalsindlæggelse)
-
- §§ 13 og 14 beskriver madservice for henholdsvis borgere bosiddende i eget hjem og på plejecenter.
-
- §§ 16 og 17 beskriver afløsning og aflastning. Her er Lolland Kommunes mulighed for Aktivitets og Træningstilbud samt midlertidige ophold beskrevet.
-
- §18 beskriver retten til frit leverandørvalg for den borger der tildeles forløb efter Ældreloven. Lolland Kommune anvender godkendelsesmodellen og kan anvise det fri valg ved både at have kommunale og private leverandører.
-
- §§20 og 21 beskriver muligheden for selv at udpege hjælper i forbindelse med tildeling af personlig eller praktisk hjælp.
-
- §§23, 24, 25 og 26 beskriver kriterierne og tildelingsmulighederne i forbindelse med pasning af døende.

Høring/Udtalelse

Sagen sendes i høring i Ældrerådet, Handicaprådet og Psykiatrirådet, Udsatterådet og Integrationsrådet

Indstilling

Administrationen indstiller;

At kvalitetsstandarden sendes i høring og genoptages på næstkommende fagudvalgsmøde.

Tidligere beslutning

Beslutning fra Ældre-, Omsorgs- og Sundhedsudvalget, den 14. maj 2025, punkt 3:

Godkendt som indstillet med tilføjelse om, at navnet kvalitetsstandard ændret til et nyt navn, og beder de som dokumentet sendes i høring til, give forslag til et andet navn til dette dokument.

Beslutning fra Ældre-, Omsorgs- og Sundhedsudvalget, den 4. juni 2025, punkt 3:

Angående dagtilbuddene Ældreloven § 16 side 24-25

Tilbuddene er oprindeligt udformet efter Serviceloven §§ 84 og 86 stk. 2.

Ved nuværende indplacering under § 16 i Ældrelov standarden mangler et beskrevet tilbud til de borgere, som førhen blev visiteret til dagtilbud efter § 86 stk. 2, det vil sige de borgere hvor der udelukkende var sigte på vedligeholdelse af funktionsniveau og ikke på aflastning af pårørende. For at tilgodese disse borgere, samt fremtidige borgere med samme behov, skal dagtilbuddene kunne visiteres både efter § 16 og § 4 i Ældreloven.

Dette vil blive indskrevet i dokumentet inden sagen behandles i byrådet.

Det foreslås at dokumentet navngives ”Servicebeskrivelse – Ældrelov.

I relation til Ældrerådets høringssvar blev det besluttet om punktet omhandlende specialkost tilføjes, at ”specialkost kan bestilles af sundhedspersonale på baggrund af ergoterapeut og/eller sygeplejerske vurdering”.

Kommentarer til øvrige forslag fra råd og nævn bliver besvaret til de pågældende, samt vedhæftet sagen som bilag.

Udvalget indstiller Servicebeskrivelse – Ældrelov til Økonomi- og Erhvervsudvalgets samt Byrådets godkendelse.

Beslutning fra Økonomi- og Erhvervsudvalget, den 19. juni 2025, punkt 15:

Fraværende: Steffen Rasmussen

Indstilles godkendt.

Beslutning

Fraværende: Jesper Volmer, Klaus Svensson, Thomas Østergaard

Godkendt, med tilføjelserne fra Ældre-, Omsorgs- og Sundhedsudvalget.

Birthe Lauridsen, Enhedslisten, stemte imod fordi kvalitetsstandarden ikke er tilstrækkeligt oplysende, og fordi visse ting sættes under regel.

Behandlingsplan

Ældre-, Omsorgs- og Sundhedsudvalg, Byrådet

Bilag

Bilag 1 Udkast Kvalitetsstandard Ældrelovens område 2025.pdf

Integrationsrådets hørings svar til kvalitetsstandarden for Ældrelovens område, samt administrationens bemærkning hertil.docx

Hørings svar - Godkendelse af Kvalitetsstandard i forbindelse med den nye Ældrelov, med tilbagemelding fra adm.docx

Hørings svar fra ældrerådet

Bilag 2 Ældrelov vedtaget 19.12.2024

Punkt 11: Indgåelse af kontrakt med Den sociale kapitalfond om Hjemløseindsats

27.00.00-A00-27-24

Supplerende sagsfremstilling

Udvalget behandlede på sit møde i januar 2025 en sag om indgåelse af partnerskabsaftale med Kapitalfonden om Housing First-indsats for hjemløse. Udvalget havde på sit seminar i maj måned besøg af Kapitalfonden og serviceleverandør af Housing First-indsatsen, Trancit. På seminaret blev samarbejdskoncept for både indsats og finansiering præsenteret og drøftet.

Med baggrund i seminaret forelægges revideret udkast til kontrakt i bilag 1.

Byrådsmedlem for Enhedslisten Birthe Lauridsen har i mail af 2. marts 2025 til udvalget fremsendt en række konkrete spørgsmål til kontrakten. I vedlagte bilag 2 er disse spørgsmål søgt besvaret.

Sagsresumé

I denne sag skal Social- og Arbejdsmarkedsudvalget tage beslutning om, hvorvidt Lolland Kommune skal indgå i et samarbejde med Den Sociale Kapitalfond om en social effektinvestering på hjemløseområdet. Projektet vil afprøve en ny samarbejdsform, som er et offentligt / privat partnerskab. Målet med effektinvesteringen og partnerskabet er at hjælpe 5 borgere fra ophold på forsorgshjem til en permanent boligløsning.

Sagsfremstilling

Hjemløse reformen trådte i kraft d. 1. oktober 2023. Reformens formål er gennem bolig og intensiv bostøtte, at hjælpe borgeren ud af hjemløshed og samtidigt minimere lange ophold på forsorgshjem. Reformen giver gennem §85a i Serviceloven en række redskaber til at skabe trygge rammer og bedre livsbetingelser for mennesker, der befinder sig i hjemløshed.

Lolland Kommune har typisk mellem 20-25 borgere på forsorgshjem, men det er dog ikke alle borgerne, som er i målgruppen for §85a-indsats.

En væsentlig udfordring for hjemløseindsatsen er at finde egnede ledige, billige og sunde boliger til målgruppen.

Sektor for Social, Psykiatri og Handicap foreslår at igangsætte et projekt med Den Sociale Kapitalfond målrettet borgere, som har ophold på forsorgshjem efter servicelovens § 110. Formålet med projektet er at intensivere indsatsen for at få borgere med ophold på forsorgshjem permanent boligplaceret og stabiliseret og støttet dem til at opnå en så høj grad af selvstændighed og inklusion i samfundet som muligt. Dette sker igennem Housing First metoderne og formålet opnås gennem en social effektinvestering.

Sociale effektinvesteringer

En social effektinvestering er et partnerskab mellem en kommune, en leverandør af en velfærdsløsning og en investor, som indgår en aftale om at løse en udfordring i samfundet.

En social effektinvestering forener offentlige og private midler for at opnå konkrete sociale resultater. Investor finansierer leverandørens indsats. Kommunen betaler ikke for det, der ikke er effekt for. Denne risiko løber investor. Jo flere sociale resultater der opnås, desto flere penge sparer kommunen. Bespareserne for kommunen danner grundlaget for tilbagebetalingen til investoren. Arbejdet med effektinvesteringer har indtil videre primært været brugt på beskæftigelsesområdet og det er en forholdsvis ny metode at arbejde med effektinvesteringer på hjemløseområdet.

Projektets formål og indsatsområder

Projektets effektmål er at få borgere med ophold på forsorgshjem i egen permanent bolig via en boligagent og en Housing First indsats. Lolland Kommune er allerede i gang med at omstille organisationen til at kunne anvende en Housing First tilgang til borgere i hjemløshed. Flere medarbejdere har været på uddannelse i Housing First tilgangene, og enkelte borgere modtager støtte efter metoderne fra vores egne tilbud. Den sociale effektinvestering skal være med til at tilvejebringe styrket implementering og flere boliger.

Ligeledes vil projektet sikre, at Lolland Kommune opnår læring fra en privat leverandør med stærke erfaringer og succes med effekt på området, så vores interne tilbud udvikles og styrkes i løbet af projektet.

Lolland Kommune vil stå som ejer af projektet og vil indgå kontrakt med en erfaren leverandør på hjemløseområdet, Trancit, om indsatsen, der har et boligspor, et indsatsspor og et internt lærings- og kompetenceudviklingsspor. Den Sociale Kapitalfond vil agere som finansiel partner for Trancit og vil støtte indsatsen økonomisk som en investering. Parterne vil arbejde sammen for at realisere projektets mål og sikre en effektiv implementering af den planlagte indsats.

Resultatbetaling

Både for den enkelte borger og for Lolland Kommune er hjemløshed omkostningstungt. Enkelte borgere har haft flere års ophold på forsorghjem. Andre kommer hurtigt videre, eventuelt hjulpet via efterforsorg eller pædagogisk støtte.

Resultatbetalingen er baseret på en model, hvor Lolland Kommune betaler en effektbetaling på op til 15 måneder, hvor borger bor i egen bolig. Der er et loft, hvor Lolland Kommune ikke kan betale mere end 2,5 mio. kr. for de 5 borgere.

Resultatbetalingen betyder, at leverandør og investor kun får betaling, når indsatsen lykkes, og borgeren er i egen bolig. Derfor bærer Den Sociale Kapitalfond også en risiko i forhold til at Lolland Kommune betaler mindre, hvis indsatsen ikke lykkes.

Den langsigtede forventning til indsatsen er, at 4 ud af 5 borgere opnår en stabil og permanent boligsituation efter udløbet af projektets 2 år.

Forudsat at Social- og Arbejdsmarkedsudvalget godkender projektet, løber projektperioden i 2 år, hvor leverandøren sikrer:

- at varetage bostøtte efter Housing First metoden ICM for 5 borgere, som bor på forsorghjem, med formålet at forkorte tiden som hjemløs og at borger kan få en tilværelse i egen bolig
- at tilvejebringe 5 egnede boliger, via det private boligmarked, til de pågældende hjemløse borgere
- et læringsspor, der skal medvirke til, at alle relevante medarbejdere i kommunen får bedre muligheder og kompetencer til at håndtere udfordringerne med hjemløshed

Indstilling

Administrationen indstiller,

Tidligere beslutning

Beslutning fra møde i Social- og Arbejdsmarkedsudvalget d. 14/1
Sagen udsættes med henblik på afklaring af juridiske forhold. Kapitalfonden inviteres eventuelt til næste møde, medmindre den juridiske vurdering udelukker indgåelse af aftale.

Beslutning fra Social- og Arbejdsmarkedsudvalget, den 3. juni 2025, punkt 7:

Projektet drøftet. Det er udvalgets beslutning at igangsætte projektet.

Birthe Lauridsen er ikke enig i den økonomiske model og stemmer derfor imod. Hun ønsker at benytte sin standsningsret for at få sagen bragt til afgørelse i Byrådet.

Beslutning

Fraværende: Jesper Volmer, Klaus Svensson, Thomas Østergaard

Godkendt.

Imod stemte Birthe Lauridsen, Enhedslisten, fordi Enhedslisten er imod at fordyre tingene, og fordi vi mener, at reglerne for incitament og myndighedsafgivelse overtrædes.

Behandlingsplan

Social- og Arbejdsmarkedsudvalget

Bilag

Samlet resultatkontrakt Bilag 1

Svar på fremsendte spørgsmål Bilag 2

Punkt 12: Investeringsprojektet ”Et Liv i Balance”

85.11.00-Ø54-13-25

Sagsresumé

Denne sag fremlægges til beslutning i udvalget for Social og Arbejdsmarked

Projektet ”Et Liv i Balance” er en social effektinvestering mellem Den Sociale Kapitalfonds Effekt-program (SKF), Fonden til Innovation og Erhvervsamarbejde i Region Sjælland (FIERS), Region Sjælland og Lolland Kommune.

Projektets formål er at tilbyde en målrettet, helhedsorienteret sundhedsindsats, så de deltagende borgerne opnår lavere BMI og forbedring på sundhedsmarkører. Som en effekt af lavere BMI og forbedrede sundhedsmarkører forventes lavere sundhedsudgifter og lavere udgifter til kommunale forsørgelsesydelse m.v.

Lolland Kommune samlede omkostninger ved at deltage i projektet er 1,73 mio. kr. og kommunens forventede besparelse ved at deltage i projektet vurderes til at være 5 mio. kr., derved vurderes projektet til at kunne resultere i en besparelse på 3,27 mio. kr., der kan blive realiseret frem til 2031.

Sagsfremstilling

Projekt ”Et Liv i Balance” har til formål at forbedre livsvilkårene og mindske ulighed i sundhed for borgere med svær overvægt. I projektet støttes borgere, som lever med svær overvægt, med services baseret på nye innovative metoder til at reducere konsekvenser af overvægt, og ved løbende at opsamle og analysere data fra Region Sjælland, Lolland Kommune og deltagerne selv om tilstand, indsatser og resultater.

Disse services skal sikre borgerne stabil støtte i hverdagen og hurtig respons ved ængstelse eller forværring i deres tilstand gennem en koordineret indsats, der i de fleste tilfælde vil forudsætte, at borgeren selv er aktiv i indsatsen og i at skabe forbedrede resultater. Dermed forventes det, at det vil være muligt at forebygge kontakter til sygehus og/eller de kommunale services, samtidig med, at livsvilkårene for de inkluderede borgere og deres pårørende forbedres.

Det er afgørende, at disse services (hvis de lever op til forventningerne) lever videre og udvides til flere borgere efter projektets afslutning. Der etableres derfor en finansieringsmodel, som baserer sig på målinger af de økonomiske effekter, indsatsen tilvejebringer både i kommunen og i regionen.

Målgruppe:

Målgruppen er 100 borgere i Lolland Kommune i den erhvervsaktive alder med BMI over 35 og med en eller flere relaterede diagnoser.

- Borgerne visiteres til projektet fra august 2025 til december 2025
- Det forudsættes, at 50 % af målgruppen modtager midlertidige kommunale forsørgelsesydelse som A-dagpenge, Sygedagpenge, jobafklaringsydelse og kontanthjælp.
- Det forudsættes, at deltagerne er i stand til at deltage aktivt i indsatsen og har et beskæftigelsespotential på det ordinære arbejdsmarked.
- Borgere med type-2 diabetes, aktivt misbrug af alkohol/narkotika, i længerevarende psykiatrisk behandling for diagnoser, der umuliggør beskæftigelse, er udelukket fra projektet.
- Der etableres en kontrolgruppe, som ikke deltager i indsatsen, mhp. opgørelse af den skabte værdi.

Projektperiode:

Deltagerne visiteres til projektet i 2. halvår af 2025. I 2026 og 2027 får deltagerne en sundhedsfaglig indsats. Derudover følges deltagerens forbrug af regionale og kommunale ydelser i yderligere 3 år for at få klarlagt de økonomiske effekter af indsatsen.

Indsats og samarbejde:

Måned 0 – 4	Måned 5 – 28	Måned 29 – 64

Screening	Sundhedsindsats	Ingen aktiv indsats
• Opsporing af bruttomålgruppe via Regionen, almen praksis, Kommunen (via uddelt informations-materiale, sundhedsfaglige samtaler med relevante borgere) samt via annoncering på sociale medier. • Sundhedspersonale screener borgere i bruttomålgruppe jf. inklusions- og eksklusionskriterier. • Startmålinger af sundhedsparametre, foretages (f.eks. blodprøver, kolesterol). • Kontrolgruppe etableres.	• 24 måneders indsats pr. deltager, der omfatter væggtabsmedicin i form af Wegovy samt opbygning af sundhedskompetencer. • Opbygning af sundhedskompetencer ift. kost og sult/mæthed, bevægelse, vaner, stresshåndtering, opbyg og anvis muligheder for støttende netværk og fællesskaber, samt arbejde med selvværd og negative følelser omkring kropsbillede. • Månedlig konsultation, hvor medicin udleveres, og løbende tests foretages (vægt, blodprøver o.lign.) • Periodelig lægefaglig opfølgning, bl.a. for at sikre afdækning af bivirkninger.	• FIERS og Region Sjælland og Lolland Kommune yder ingen aktiv indsats i denne periode.

Finansieringsprocessen:

- SKF finansierer indsatsen via et lån til FIERS
- FIERS indgår aftaler med Region Sjælland og Lolland Kommune, som gennemfører indsatsen, inkl. finansiering og organisering
- Region Sjælland og Lolland Kommune leverer indsats til målgruppen
- Der indsamles effektdata for målgruppen i region og kommune og data analyseres
- Region Sjælland og Lolland Kommune betaler for resultatbetalinger til FIERS for opnåede effekter
- FIERS tilbagebetaler investeringer og afkast til SKF

Forventede resultater/besparelser:

Projektet vurderes til at have et samlet besparelspotentiale på 16,2 mio. kr., heraf vurderes de regionale besparelser til at være 11,2 mio. kr. Derved vurderes Lolland Kommunes samlede besparelse til forsørgelsesydelse og hjælpemidler m.v. at være 5 mio. kr.

Resultatbetaling:

Projektets samlede resultatbetaling til FIERS kan maksimalt udgøre 5,58 mio. kr., heraf udgør Region Sjællands andel 69 %, mens Lolland Kommunes andel udgør 31 %. Derved udgør Lolland Kommunes resultatbetaling maksimalt 1,73 mio. kr., der afdrages i tre rater i foråret 2027, 2028 og 2029. Det er hensigten, at resultatbetalingen optjenes og betales over tid, efterhånden, som der realiseres effekter i projektet.

Vurderet økonomisk gevinst:

Lolland Kommunes økonomiske gevinst ved at deltage i projektet vurderes til at være 3,27 mio. kr. (5 mio. kr. – 1,73 mio. kr.).

Indstilling

Administrationen indstiller, at Social- og Arbejdsmarkedsudvalget

1. drøfter projektet,

2. og træffer beslutning, om projektet skal igangsættes.

Tidligere beslutning

Beslutning fra Social- og Arbejdsmarkedsudvalget, den 3. juni 2025, punkt 6:

Projektet drøftet. Det er udvalgets beslutning at igangsætte projektet.

Birthe Lauridsen er ikke enig i den økonomiske model og stemmer derfor imod. Hun ønsker at benytte sin standsningsret for at få sagen bragt til afgørelse i Byrådet.

Beslutning

Fraværende: Jesper Volmer, Klaus Svensson, Thomas Østergaard

Godkendt.

Imod stemte Birthe Lauridsen, Enhedslisten, da Enhedslisten er imod at fordyre tingene, og fordi vi mener at reglerne for incitament og myndighedsafgivelse overtrædes.

Behandlingsplan

Social- og Arbejdsmarkedsudvalget

Bilag

Business case betragtninger FIERS Lolland v.2.00

Liv i Balance - bilag

Punkt 13: Svar på Ankestyrelsens høring vedr. BNBO (boringsnære beskyttelsesområder)

09.08.28-K03-1-25

Historik

Byrådet har tidligere den 19. september 2024 behandlet en sag om påbudsvilje til beskyttelse af boringsnære beskyttelsesområder (BNBO), sag nr. 4.

Klima-, Teknik- og Miljøudvalget har den 2. september 2024 behandlet samme sag og yderligere godkendt revideret risikovurdering for BNBO for Lolland Kommune.

Administrationen har efterfølgende arbejdet på og er stadig i proces med at få beskyttet BNBO i Lolland Kommune.

Sagsresumé

Denne sag forelægges til beslutning for Klima-, Teknik- og Miljøudvalget, Økonomi- og Erhvervsudvalget samt Byrådet.

Miljø- og ligestillingsminister Magnus Heunicke har den 1. april 2025 bedt Ankestyrelsen vurdere, om der er grundlag for at rejse en tilsynssag overfor 25 kommuner, herunder Lolland Kommune, i forhold til beskyttelse af boringsnære beskyttelsesområder (BNBO).

Ankestyrelsen har den 7. maj 2025 bedt Lolland byråd om udtalelse på baggrund af miljø- og ligestillingsministerens henvendelse, **bilag 1**. Udtalelsen skal bruges til at vurdere, om der er anledning til at rejse en tilsynssag i henhold til kap. VI i kommunestyrelsesloven.

Ankestyrelsen beder byrådet i Lolland Kommune om en udtalelse i sagen.

Sagsfremstilling

Lolland Kommune er som en række andre kommuner ikke nået i mål med BNBO opgaven. En trækning den 1. maj viser, at 16 kommuner kun har indberettet 0-19% af de områder, der er udpeget. Lolland Kommune havde 1. maj indberettet 16%.

Opgaven med beskyttelse af BNBO er en kompleks opgave, og administrationen finder miljø- og ligestillingsministerens kritik urimelig og ude af proportioner. Dette særligt fordi de primære årsager til at Lolland Kommune ikke er kommet i mål med opgaven skyldes lovsjusk og upræcis vejledning fra Miljø- og Ligestillingsministeriet.

Der er særligt to forhold, der gør, at det har været en umulig opgave for Lolland Kommune at nå i mål med opgaven inden for fristen.

For det første er Miljøstyrelsen i gang med en ny grundvandskortlægning i Lolland Kommune og har beregnet nye BNBO-områder i 2023, der i form og størrelse er ændret. Ændringerne skyldes nye indvindingsstilladelser og i flere tilfælde en ændret indvindingsmængde, og at Miljøstyrelsen anvender en ny beregningsmetode. De nye områder træder først i kraft i den nye udpegningsbekendtgørelse 1. juli 2025.

Det betyder, at der er en udfordring ved at meddele påbud, da den nyeste viden ikke kan anvendes og der er forskelligt lovgrundlag for de nye og gamle BNBO-områder. Dette er forklaret nærmere i byrådssag nr. 4 fra 19. september 2024.

For det andet har Miljøstyrelsen og Miljø- og Ligestillingsministeriet været uenige om, hvordan reglerne skulle tolkes i praksis, hvilket har givet sig udtryk i, at den officielle vejledning fra Miljøstyrelsen er ændret flere gange.

Den mest betydende ændring har været i forhold til, hvilke muligheder vandværkerne har haft for at indgå frivillige aftaler med lodsejerne. Det har stået meget tydeligt i de første udgaver af vejledningen fra Miljøstyrelsen, at alle frivillige aftaler skulle være varige. Dette har administrationen i øvrigt bedt om juridisk bistand til at præcisere, da reglen syntes urimelig. Det har betydet, at administrationen har måtte afvise de midlertidige frivillige aftaler, som vandværkerne havde forhandlet sig frem til.

Efterfølgende har Miljø- og Ligestillingsministeriet i marts måned i år (efter fristen for hvornår de frivillige aftaler skulle være indgået) meldt ud til kommunerne, at Miljøstyrelsen havde tolket reglerne forkert og bedt Styrelsen ændre

vejledningen. Så nu er det alligevel muligt for vandværkerne at lave midlertidige frivillige aftaler. Det har betydet, at administrationen har måtte meddele dette til de vandværker, der ikke var i mål med varige frivillige aftaler, så de har fået mulighed for at forsøge endnu engang at indgå frivillige aftaler. Det er lykkedes vandværkerne at få 4 nye frivillige aftaler i hus efter præciseringen af, at vandværkerne alligevel må indgå midlertidige frivillige aftaler.

Endelig er det grundlag, som data er trukket på ikke korrekt, da det er meget forskelligt, hvilke data kommunerne har indberettet, da vejledningen også på det område har været mangelfuld. Samtidig er der meget stor forskel på, hvor mange BNBO, der er i de enkelte kommuner og dermed hvor mange aftaler og/eller påbud, der skal udarbejdes.

Status for Lolland Kommune den 14. maj 2025 er, at der er indgået 14 frivillige aftaler ud af 54 boringsnære beskyttelsesområder, som skal beskyttes, dermed har Lolland Kommune beskyttet 26 %.

Administrationen har indkøbt rådgivning til at prissætte de BNBO-arealer, der udpeges i den nye udpegningsbekendtgørelse, der træder i kraft 1. juli 2025. Administrationen er ved at udarbejde varsel om påbud og forventer at kunne udstede påbud på de resterende arealer, når de er endeligt vedtaget. Påbuddet om sprøjtefrihed på arealerne vil træde i kraft efter høst og i praksis vil der derfor ikke blive sprøjtet mere eller mindre uanset at påbuddene først udstedes til sommer.

På baggrund af at Miljø- og Ligestillingsministeriet alt for sent har fået styr på lovgivningen og fået præciseret og afklaret væsentlige spørgsmål mener administrationen, at høringssvaret skal afvise, at vi ikke gør hvad vi kan for at passe på vores grundvand og overholde lovgivningen, men at vi i kommunerne og særligt Lolland Kommune har haft helt urimelige arbejdsvilkår. Forslag til høringssvar til Ankestyrelsen er vedlagt som **bilag 2 a og bilag 2 b**.

Der har i øvrigt været kritik af lovarbejdet og kommunernes mulighed for at komme i mål med opgaven fra flere sider, bl.a. har både KL og KTC (Kommunalteknisk Chefforening) været ude og kritisere det lovsjusk og de vilkår kommunerne har haft til at udføre opgaven, **bilag 3 og bilag 4**.

Indstilling

Administrationen indstiller, at vedhæftede udtalelse for besvarelse af Ankestyrelsens henvendelse af den 7. maj 2025, godkendes til fremsendelse.

Tidligere beslutning

Beslutning fra Klima-, Teknik- og Miljøudvalget, den 2. juni 2025, punkt 4:

Godkendt som indstillet.

Beslutning fra Økonomi- og Erhvervsudvalget, den 19. juni 2025, punkt 19:

Fraværende: Steffen Rasmussen

Indstilles godkendt.

Beslutning

Fraværende: Jesper Volmer, Klaus Svensson, Thomas Østergaard

Godkendt.

Behandlingsplan

Klima-, Teknik- og Miljøudvalget, Økonomi- og Erhvervsudvalget, Byrådet.

Bilag

Bilag 1 Brev fra Ankestyrelsen til Lolland Kommune

Bilag 2 a Udtalelse til Ankestyrelsen vedr. BNBO

Bilag 2 b Oversigt over gældende, nuværende og kommende BNBO i Lolland Kommune

Bilag 3 Ubertrettiget kritik af for langsom BNBO-indsats _ ktc.dk

Bilag 4 Minister anmelder kommuner for nølen – men processen har været vanskelig, lyder det fra KL

Punkt 14: Ændring af vedtægter for Nørregade Teatret

20.01.02-P24-1-25

Sagsresumé

Nørregade Teatret ønsker at ændre deres vedtægter. I henhold til vedtægternes §26 skal Lolland Kommune godkende ændring af vedtægterne.

Sagsfremstilling

Nørregade Teatret ønsker at ændre sit regnskabsår, så det ikke længere følger kalenderåret, men i stedet følger teatersæsonen, der strækker sig fra 1. juli til 30. juni.

Det betyder, at §21 ændres til:
Institutionens regnskabsår går fra 1. juli til 30. juni.

Og § 23 ændres til:
Det af en registreret eller statsautoriseret revisor udarbejdede reviderede årsregnskab behandles af bestyrelsen inden udgangen af hvert års september måned.

Planmæssige forhold/Lovgrundlag

I henhold til vedtægternes §26 skal Lolland Kommune godkende ændring af vedtægterne.

Indstilling

Administrationen indstiller, at Fritids-, Kultur- og Folkesundhedsudvalget anbefaler ændring af vedtægterne for Nørregade Teatret godkendt.

Tidligere beslutning

Beslutning fra Fritids-, Kultur- og Folkesundhedsudvalget, den 3. juni 2025, punkt 6:

Godkendt.

Beslutning fra Økonomi- og Erhvervsudvalget, den 19. juni 2025, punkt 20:

Fraværende: Steffen Rasmussen

Indstilles godkendt.

Beslutning

Fraværende: Jesper Volmer, Klaus Svensson, Thomas Østergaard

Godkendt. Byrådet ønsker at få en status i forbindelse med årsafslutningen, så der ikke går 1,5 år inden opfølgning på økonomien.

Behandlingsplan

Fritids-, Kultur- og Folkesundhedsudvalget.

Økonomi- og Erhvervsudvalget

Byrådet

Bilag

Vedtægter 2025 forslag.pdf

Punkt 15: Ændring af vedtægter for Kulturværket

20.13.00-P24-1-25

Sagsresumé

Kulturværket ønsker at ændre deres vedtægter. I henhold til vedtægternes §10 skal Lolland Kommune godkende ændring af vedtægterne.

Sagsfremstilling

Kulturværket ønsker ligesom Nørregade Teatret at ændre sit regnskabsår, så det ikke længere følger kalenderåret, men i stedet følger teatersæsonen, der strækker sig fra 1. juli til 30. juni.

Det betyder, at §7 ændres til:

Kulturværkets bestyrelse skal hvert år foranledige udarbejdet et årsregnskab, revideret af en statsautoriseret eller registreret revisor, valgt af Kulturværkets bestyrelse og godkendt af Lolland Kommune.

Kulturværkets regnskabsår er 1. juli - 30. juni.

Kulturværket er forpligtet til at fremsende det reviderede årsregnskab til Lolland Kommune senest den efterfølgende 30. oktober. Kulturværket er endvidere forpligtet til inden den 1. april at fremsende budget for det kommende regnskabsår til Lolland Kommune.

Planmæssige forhold/Lovgrundlag

I henhold til vedtægternes §10 skal Lolland Kommune godkende ændring af vedtægterne.

Indstilling

Administrationen indstiller, at Fritids-, Kultur og Folkesundhedsudvalget anbefaler ændring af vedtægterne for Kulturværket godkendt.

Tidligere beslutning

Beslutning fra Fritids-, Kultur- og Folkesundhedsudvalget, den 3. juni 2025, punkt 7:

Godkendt.

Beslutning fra Økonomi- og Erhvervsudvalget, den 19. juni 2025, punkt 21:

Fraværende: Steffen Rasmussen

Indstilles godkendt.

Beslutning

Fraværende: Jesper Volmer, Klaus Svensson, Thomas Østergaard

Godkendt.

Behandlingsplan

Fritids-, Kultur- og Folkesundhedsudvalget

Økonomi- og Erhvervsudvalget

Byrådet

Bilag

Vedtægt for Kulturværket

Punkt 16: Forundersøgelse af Nationalpark Smålandsfarvandet - udpegning af repræsentanter til styregruppen

00.17.00-A50-1-25

Supplerende sagsfremstilling

Supplerende sagsfremstilling til byrådsmødet den 26. juni 2025:

Byrådet behandlede sidst sagen den 27. maj.

Naturstyrelsen har bedt Lolland Kommune om at udpege to medlemmer til styregruppen for det undersøgelsesprojekt, der er igangsat med henblik på at undersøge, om der kan etableres en Nationalpark i Smålandsfarvandet omkring Lolland -, Guldborgsund -, Vordingborg -, Næstved - og Slagelse Kommune.

På Byrådsmødet i maj havde administrationen foreslået Tine Vinther Clausen og Martin Boesen. Tine Vinther Clausen, Venstre, stillede forslag om, at Henning Alfred Rasmussen, Din Stemme, udpeges i stedet for hende. Byrådet besluttede derfor indstille Henning Alfred Rasmussen og Martin Boesen. Naturstyrelsen har efterfølgende meddelt Lolland Kommune, at den beslutning strider mod ligestillingsloven, som Naturstyrelsen skal overholde i forhold til udpegningerne. I udpegningsbrevet fra Naturstyrelsen (bilag) hedder det bl.a.;

"For at få en repræsentant med i styregruppen, så skal I indstille to kandidater. Dette gælder dog ikke Vordingborg og Slagelse kommuner, da de er udpeget af ministeren som henholdsvis formand og næstformand. Herefter sammensætter Naturstyrelsen styregruppen ift. de gældende principper.

Indstillingen skal minimum indeholde:

- 1. En kort beskrivelse af kompetencer og nuværende position i foreningen/organisationen*
- 2. En beskrivelse af lokal tilknytning*
- 3. Navn og kontakinformation (mail og telefon)*

Vær opmærksom på, at vi skal overholde ligestillingsloven, og at I derfor skal indstille både en kvindelig og en mandlig kandidat til styregruppen.

Ifølge ligestillingslovens § 11, stk. 1 bør bestyrelser inden for den statslige forvaltning have en ligelig sammensætning af mænd og kvinder. Naturstyrelsen skal derfor bede jer om at indstille både en mandlig og en kvindelig kandidat til bestyrelsen, jf. § 12, stk. 2. Kravet om at indstille både en mandlig og en kvindelig kandidat kan i dette tilfælde kun fraviges, hvis der foreligger særlige grunde, og i så fald skal der samtidig angives en begrundelse herfor, jf. § 12, stk. 4. Hvis der ikke udpeges eller indstilles medlemmer i overensstemmelse hermed, kan ministeren beslutte, at bestyrelsen m.v. kan fungere uden det eller de pågældende medlemmer. Det samme gælder, hvis ministeren ikke kan acceptere en begrundelse for at fravige bestemmelsen, jf. § 12, stk. 6. Læs evt. mere i Ligestillingsloven"

Naturstyrelsen beder derfor Lolland Kommune genoverveje, om der skal indstilles en mandlig og en kvindelig kandidat til den ene plads, som Lolland Kommune kan få i Styregruppen, eller at Lolland Kommune begrunder deres indstilling og redegør for, hvorfor det ikke har været muligt at indstille en kvindelig kandidat.

Lolland Kommune deltog derfor kun med en administrativ repræsentant på det første styregruppemøde, der blev afholdt den 3.6. på Avnø

Indstilling til byrådsmødet den 26. juni 2025:

At; byrådet indstiller én mandlig og én kvindelig kandidat, der kan varetage Lolland Kommunes interesser i relation til undersøgelsesprojektet om en Nationalpark i Smålandsfarvandet.

Sagsresumé

I denne sag forklares baggrunden for undersøgelsesprojekt Nationalpark Smålandsfarvandet, der ledes af Naturstyrelsen Storstrøm. Da Lolland Kommune grænser op til undersøgelsesområdet, har Naturstyrelsen Storstrøm anmodet om, at Lolland Kommune udpeger 2 byrådsmedlemmer (én mand og én kvinde) til at indgå i den styregruppe, som skal lede processen og udarbejde en samlet rapport for forundersøgelsen. Styregruppen vil have repræsentation fra af en række interessenter inden for både foreningsliv, offentlige myndigheder samt erhvervs- og turismeorganisationer.

Sagsfremstilling

Forligskredsen bag nationalparkloven (S, V, M, LA, K, DF, SF og RV) er blevet enige om at igangsætte en forundersøgelse i Smålandsfarvandet for at vurdere, om området egner sig til at blive en ny nationalpark.

En forundersøgelse består af en gennemgang af naturområder og kulturhistorie, en landskabsanalyse og en vurdering af potentialet for turisme og erhverv. Samtidig skal der afholdes en række borgermøder, ekskursioner og workshops samt sikres inddragelse af lokale ressourcepersoner. Naturen ved Smålandsfarvandet er specielt kendetegnet ved en lang række marine og kystnære naturtyper med laguner, sandbanker, strandenge og rev. Miljøminister Magnus Heunicke har igangsat arbejdet med at undersøge, om en nationalpark i Smålandsfarvandet kan skabe værdi for naturen, lokalsamfundet og den danske befolkning.

Det kræver en række undersøgelser at finde potentielle områder, der opfylder kriterierne for oprettelsen af en nationalpark. Derfor har Naturstyrelsen i løbet af efteråret 2023 foretaget en screening af Danmark for at danne et overblik over, hvor der er områder, som vil egne sig som nationalpark. Screeningen er foretaget ud fra de kriterier, der fremgår af nationalparkloven. Det omfatter bl.a. hensyn til natur, landskab, geologi, kulturhistorie, forskning, formidling samt udvikling af det lokale samfund og erhvervsliv.

Resultaterne af screeningen er blevet forelagt forligskredsen, der har valgt at gå videre med Smålandsfarvandet.

Naturstyrelsen tager derfor hul på forundersøgelsen i 2025 og forventes at have resultaterne af forundersøgelsen i 2026. Når forundersøgelsen er afsluttet, vil resultaterne blive forelagt forligskredsen, der skal tage stilling til, om området skal være en nationalpark.

Det er den nedsatte styregruppe, der skal lede processen og udarbejde en samlet rapport for forundersøgelsen.

Formand og næstformand er udpeget af miljøministeren og varetages af henholdsvis borgmesteren for Vordingborg Kommune og borgmesteren for Slagelse Kommune. Lolland Kommune opfordres til at indstille to kandidater til styregruppen.

Styregruppens sammensætning er fastlagt af Naturstyrelsen med input fra de deltagende kommuner og består af følgende repræsentanter:

- De fem kommuner, der omkranser Smålandsfarvandet: Lolland, Guldborgsund, Vordingborg, Næstved og Slagelse
- Naturstyrelsen Storstrøm
- Danmarks Naturfredningsforening
- Friluftsrådet
- Dansk Ornitologisk Forening
- VKST
- Danmarks Sportsfiskerforbund
- Visit Denmark
- Lokale museer (én fælles repræsentant for Museum Lolland-Falster, Museum Sydøstdanmark og Museum Vestsjælland)
- Sammenslutningen af Danske Småøer
- DGI
- Danmarks Jægerforbund - Kreds 6
- Erhvervshus Sjælland (én fælles repræsentant for de fem kommuner)

Første styregruppemøde vil blive afholdt den tirsdag den 3. juni kl. 16-18 på Avnø Naturcenter.

Indstilling

Administrationen foreslår:

at; Lolland Kommune peger på Tine Vinther Clausen (V) og Martin Boesen (A) som kommunale repræsentanter i Styregruppen

Tidligere beslutning

Beslutning fra Byrådet, den 27. maj 2025, punkt 13:

Fraværende: Steffen Rasmussen

Tine Vinther Clausen, Venstre, stillede forslag om, at Henning Alfred Rasmussen, Din Stemme, udpeges i stedet for hende.

Godkendt.

Beslutning

Fraværende: Jesper Volmer, Klaus Svensson, Thomas Østergaard

Byrådet fastholder oprindelig udpegning af kommunale repræsentanter til styregruppen for undersøgelsesprojektet om en Nationalpark i Smålandsfarvandet.

Bilag

Kommissorium for styregruppen til forundersøgelse af Nationalpark Smålandsfarvandet.docx

Udpegningsbrev_31032025.pdf

Forundersøgelsesområde - Afgrænsning - Udkast.pdf

Punkt 17: Åben orientering

00.01.00-G01-21-24

Sagsfremstilling

Åben orientering til byrådsmødet den 26. juni 2025.

1. Ankestyrelsens besvarelse af henvendelser vedr. færgesager.

Beslutning

Fraværende: Jesper Volmer, Klaus Svensson, Thomas Østergaard

Til orientering.

Bilag

25-57805-4 Brev fra Ankestyrelsen med bilag - 12. juni 2025

24-125152-5 Brev fra Ankestyrelsen med bilag - 9. april 2025

24-125126-4 Brev fra Ankestyrelsen med bilag - 8. april

24-125122-5 Brev fra Ankestyrelsen med bilag - 9. april 2025

Punkt 18: Lukket: Klargøring af areal Stensø

08.03.00-G01-3-25

Fraværende: Jesper Volmer, Klaus Svensson, Thomas Østergaard

Godkendt.

Imod stemte Birthe Lauridsen, Enhedslisten, idet Enhedslisten ønsker at en privat investor køber grunden og står for projektet, da kommunens økonomi ikke kan holde til det.

Punkt 19: Lukket: Bemyndigelse til at byde på tvangsauktion

25.45.14-G01-1-25

Fraværende: Jesper Volmer, Klaus Svensson, Thomas Østergaard

Godkendt.

Imod stemte Birthe Lauridsen, Enhedslisten, idet Enhedslisten ikke ønsker at Lolland kommune involveres i den type handler, hvor kommunen erfaringsmæssigt får underskud

Punkt 20: Lukket: Lukket orientering

00.01.00-G01-21-24

Fraværende: Jesper Volmer, Klaus Svensson, Thomas Østergaard

Til orientering.

Punkt 21: Godkendelse af referat

00.01.00-G01-21-24

Sagsfremstilling

Godkendelse af referat fra byrådsmøde den 26. juni 2025.

Beslutning

Fraværende: Jesper Volmer, Klaus Svensson, Thomas Østergaard

Godkendt.